

AI-kompassen

Detta stödmaterial är till för att hjälpa dig som lärare att tänka igenom hur användningen av generativ artificiell intelligens (AI) kan gynna eller missgynna dina studenters lärande.

Utifrån det kan du enklare ta ställning till vad du ska rekommendera, tillåta och förbjuda på din kurs. Frågorna nedan är tänkta att hjälpa dig att steg för steg ta fram en genomtänkt och tydlig AI-policy.

Steg 1: Vad ska studenterna lära sig på din kurs?

Skriv ner kursens lärandemål/förväntade studieresultat:

1. ...
2. ...
3. ...

Steg 2: Vilken användning av AI vill du tillåta eller förbjuda på din kurs?

Fyll i tabellen nedan (vid behov se bilaga 1 för inspiration).

Tillåtet		Problematiskt	Förbjudet
Rekommenderat	Acceptabelt	Begränsat	Strikt förbjudet

Inspirerat av Olsson, E. M. (2026). Embedding academic literacies in the age of generative AI. In N. Murray (Ed.), *Embedding academic literacies in university curricula: perspectives and case studies* (pp. 111–130). Cambridge University Press.

Steg 3: Hur motiverar du dina ramar för AI?

Varför har du sorterat så som du gjort? Hur hänger det ihop med kursmålen?

Anteckna din motivering här om du vill: ...

Steg 4: Ska studenterna lämna en AI-deklaration?

Om det finns möjlighet att använda AI på din kurs kan det vara lämpligt att studenterna lämnar in en obligatorisk AI-deklaration, även om de valt att inte använda AI i sin examination.

Hur ska en sådan AI-deklaration se ut? Vilken information ska vara obligatorisk där? (Se bilaga 2 för inspiration)

1. ...
2. ...
3. ...

Steg 5: Var, när och hur vill du kommunicera din AI-policy till studenterna?

För att en AI-policy ska få faktiskt genomslag behöver den kommuniceras till studenterna på ett tydligt och lättillgängligt sätt. Det kan vara en god idé att synliggöra riktlinjerna skriftligt på flera platser, till exempel i kursbeskrivningen och i ett separat policydokument, samt att påminna om dem kort i uppgiftsinstruktionen. Det är också värdefullt att presentera huvudprinciperna muntligt vid kursstart. Slutligen är det viktigt att förklara tanken bakom kursens specifika riktlinjer. När studenterna förstår varför just dessa regler gäller och hur de gynnar lärandet upplevs policyn som meningsfull, vilket ökar motivationen att följa den.

Hur vill du kommunicera din AI-policy till studenterna? (Se bilaga 3 för exempel på hur en skriftlig AI-policy kan se ut)

- Skriftligt:
- Muntligt:

Bilaga 1: Exempel på användning av AI

Att använda AI i studierna kan handla om mycket mer än att bara låta en chattbot skriva svar på lärarens frågor eller generera en uppsatstext. Det finns många andra typer av användning som kan vara mer eller mindre lämpliga på din kurs. Följande exempel kan hjälpa dig att få syn på mångfalden av studenternas potentiella användningssätt och ta ställning till vilka ramar för AI du ska sätta på din kurs. Listan är inte på något sätt fullständig, utan visar några vanliga exempel. Observera att flera av användningssätten exemplifierar otillåtna genvägar och fusk, men tas med här just för att hjälpa dig som lärare att förutse risker och dra tydliga gränser.

Läsande, förståelse, repetition

AI kan exempelvis användas för att:

- sammanfatta kurslitteratur
 - i stället för läsande
 - före genomläsning av hela texten
 - efter genomläsning av hela texten (för att kontrollera egen förståelse och ev. få fler/andra perspektiv på den lästa texten)
- göra en podcast/video baserat på kurslitteraturen
 - i stället för läsande
 - före genomläsning av hela texten
 - efter genomläsning av hela texten
- förtydliga svåra begrepp och resonemang i kurslitteraturen
- diskutera egen förståelse av kursens innehåll med en chattbot
- synliggöra samband mellan begrepp och/eller enskilda delar av kursens innehåll
- problematisera begrepp/delar av kursens innehåll
- söka information
- översätta
 - hela texten
 - svåra passager i texten
 - begrepp
- generera instuderingsfrågor inför genomläsning av kurslitteraturen
- generera frågor och quiz för repetition av kursens innehåll
- spela rollspel: en chattbot agerar en viss forskare, författare, karaktär, historisk person, kund, osv.

Skrivande

AI kan exempelvis användas för att få:

- stöd för att förstå uppgiftsinstruktioner, exempelvis allmänt akademiska begrepp som *diskutera*, *resonera*, *reflektera* eller *analysera*
- skrivhandledning, t.ex.
 - *Vad ska man skriva i en diskussion?*
 - *Hur gör man en analys?*
 - *Vad ska inledningen innehålla?*
- feedback på en skriven text, t.ex.
 - textens struktur
 - logik
 - röd tråd
 - koherens
 - stil
 - språk
 - innehåll
- hjälp att identifiera delar som saknas i texten
 - innehåll
 - källhänvisning
- hjälp att förbättra den språkliga stilen, t.ex. genom att ge konkreta förslag till omformuleringar
- grammatik- och stavningskontroll
- hjälp att söka information
- hjälp att söka källor
- hjälp att sammanfatta källor
- hjälp att generera:
 - idéer för val av ämne att skriva om
 - idéer för innehåll till texten man ska skriva
 - ett case att analysera
 - transkribering av ljud-/videomaterial
 - analys
 - teman i det analyserade materialet
 - exempel för att illustrera resonemang från kurslitteraturen

- färdiga formuleringar (av t.ex. egna klumpigt uttryckta tankar)
 - alternativa förslag till en mindre lyckad formulering
 - mindre delar av en text (t.ex. begreppsförklaring eller sammanfattningar av kurslitteratur)
 - slutsatser
 - textavsnitt (t.ex. en kritisk reflektion)
 - hela texten
 - en förkortad version av egen text
- brainstorma (= att bolla fram och tillbaka) runt:
 - val av ämne
 - material, metod, källor
 - innehåll i texten
 - val av begrepp att använda
 - fler/andra perspektiv på textens innehåll
 - slutsatser utifrån textens innehåll
- coaching:
 - att ställa frågor som hjälper studenten att komma fram till lösningar på egen hand
 - att dekonstruera en exempeltext: att visa hur texten är uppbyggd och ge studenten konkreta råd och strategier för hur hen själv kan skriva en liknande text

Bilaga 2: AI-deklaration

Nedan följer exempel på hur ett krav på AI-deklaration kan utformas i din kurs. Att låta studenter redogöra för om, och i så fall hur och varför, de har använt AI underlättar bedömningen och uppmuntrar studenterna till ett aktivt ställningstagande.

Exempel 1

Vid användning av AI-chattbot ska en redogörelse om *vilken* AI-chattbot och *hur* den har använts i uppsatsarbetet inkluderas i metodavsnittet. Studenten förväntas även reflektera över fördelar och nackdelar med att använda AI i uppsatsarbetet. Därtill ska hela AI chatt-historiken sparas och kunna uppvisas på begäran.

Exempel 2

Inlämningen ska alltid kompletteras med en AI-deklaration (obligatoriskt för alla, oavsett om AI har använts eller ej). Syftet med denna deklaration är att hjälpa dig att reflektera över skälen till varför du väljer att använda eller avstå från AI i ditt skrivande.

Redogörelse vid icke-användning

Om du inte använder AI behöver du inkludera följande i din redogörelse:

- Intygande om icke-användning
- Motivering till icke-användning

Här är ett exempel på en redogörelse vid icke-användning:

Jag har inte använt AI i mitt arbete med denna text. Jag valde att inte använda AI eftersom...

Redogörelse vid användning

Om du använder AI när du skriver din text ska du redogöra för:

- Vilket/Vilka AI-verktyg du har använt
- Hur du har använt det/dem
- Varför du har använt det/dem

Här är ett exempel på en redogörelse vid användning:

Jag använde ChatGPT för att kontrollera stavning och grammatik i min text. Jag valde att använda AI för språkgranskning eftersom det är lätt att missa slarvfel i sin egen text. Jag ändrade texten utifrån de förslag som var relevanta och säkerställde att den slutgiltiga versionen förmedlade precis det jag ville ha sagt.

Bilaga 3: AI-policy

Här nedanför finns exempel på policyformuleringar med olika nivåer av tillåtelse, som ska ses som inspiration snarare än perfekta mallar.

Policy 1

Det är förbjudet att använda AI-verktyg vid genomförandet av denna uppgift. Uppgiftens syfte är att du ska öva på att självständigt formulera idéer och föra ett eget resonemang i dialog med kurslitteraturen, eftersom detta är helt avgörande för din kunskapsutveckling.

Policy 2

AI-verktyg är tillåtna som studiestöd, men all text och allt innehåll i dina inlämningsuppgifter ska vara skrivet av dig, inte genererat av AI. Syftet med uppgiften är nämligen att du själv ska generera idéer och utveckla egna resonemang i dialog med källorna. Det är genom den processen som det faktiska lärandet sker.

Policy 3

Du får inte lämna in AI-genererat innehåll i din uppgift, eftersom ditt lärande bygger på att du själv utvecklar ett resonemang i dialog med källorna. Det är dock tillåtet att använda AI-verktyg för språklig bearbetning av en text som du själv har skrivit och formulerat.

Policy 4 (Sociologiska institutionen, SU, HT2025)

Användning av AI-chattbotar i uppsatsarbete

I och med den ökande användningen av AI-chattbotar i högre utbildning förtydligas härmed institutionens riktlinjer om tillåten versus otillåten användning av AI-chattbot (t.ex ChatGPT, Copilot chat, etc) i uppsatsarbetet:

- Uppsatsen är ett självständigt arbete, detsamma gäller sammanfattning av och opponering på annan uppsats. Att lämna in och/eller presentera text framställd av en AI-chattbot som eget arbete, betraktas som fusk och anmäls till Disciplinnämnden på Stockholms universitet.
- Att låta en AI-chattbot förbättra en text skriven av student är **tillåtet** för i) granskning av stavning och grammatik, ii) stilistisk förbättring, iii) förbättra strukturen inom olika avsnitt.

- Det är **tillåtet** att bolla idéer med en AI-chattbot angående uppsatsens samtliga delar.
- Det är **tillåtet** att använda AI-chattbot i kodning och programmering för dataanalys, men AI-chattbot ska **inte användas till** att tolka resultaten av sådana analyser.
- Vid användning av AI-chattbot ska en redogörelse om *vilken* AI-chattbot och *hur* den har använts i uppsatsarbetet inkluderas i metodavsnittet. Studenten förväntas även reflektera över fördelar och nackdelar med att använda AI i uppsatsarbetet. Därtill ska hela AI chatt-historiken sparas och kunna uppvisas på begäran.

För ytterligare information se Stockholm Universitets ”Riktlinjer om examination, plagiat och användning av AI-teknologi”: <https://medarbetare.su.se/vart-su/kommunicera-su/kommunikationsstod/vagledning-om-anvandning-av-ai-drivna-chattbotar-vid-utbildning-och-forskning>

Policy 5

Policy originally developed by Elizabeth Olsson, Unit for Academic Language (ASK), University of Gothenburg, 2024.

Overview

The use of Generative AI (genAI) is neither required nor prohibited in this course. Instead, we take a case-based approach, with uses classified as “permitted,” “problematic,” and “prohibited.” The following guide is intended to support you in making informed decisions about using genAI in your studies, as well as to explain the course policy and provide information about the genAI disclosure statement you are required to submit with each take-home examination.

Section 1: GenAI describes what genAI is and how it may affect your learning.

Section 2: Permitted, Problematic, and Prohibited Uses explains the rationale of each category in the course policy, provides example prompts, and describes the risks and opportunities of using genAI.

Section 3: Prohibited Use of GenAI presents uses that may be considered dishonest.

Section 4: GenAI Disclosure Statement provides a framework for writing the genAI disclosure statement you are required to submit with each take-home examination.

Section 1: GenAI

GenAI is a widely used technology designed to generate singular outputs in response to natural language inputs called prompts. Text-generating applications or apps such as ChatGPT (OpenAI), Copilot (Microsoft), and Gemini (Google) draw from large language models containing vast amounts of data curated from the internet and use text prediction algorithms to generate fluent, human-like outputs.

There is some confusion about the difference between rule-based AI and genAI. It is important to note that these technologies are different and designed for different purposes. On the one hand, rule-based AI uses pre-defined rules to identify and correct errors. Rule-based AI was commonly used in language revision apps such as Microsoft Editor and Grammarly. On the other hand, genAI is data-driven and predictive and is used in apps such as ChatGPT (Open AI) and Copilot (Microsoft).

Due to design differences, rule-based AI is better suited to find and correct errors in a user's text. GenAI, however, is better suited for text generation because it uses probability models to predict the next word in a sentence. Please keep these differences in mind when selecting an appropriate app.

Of course, many rule-based AI apps, such as Grammarly, incorporate genAI functions, especially in premium versions. Thus, if you use an app that employs *both* genAI and rule-based AI—such as the premium version of Grammarly—you must select the right technology for the right task. Unfortunately, as time goes on, distinguishing between genAI and rule-based AI is becoming increasingly difficult. While this could be done in 2024, it is unclear if making a distinction between these two types of AI is valuable today.

If you use a genAI, please note that these apps often generate inaccurate and biased content. For example, genAI may provide the wrong date of a well-known event or describe a situation using terms widely considered sexist, racist, and just plain offensive. These limitations require users to check generated content for factual errors and consider whether generated content amplifies existing social disparities.

There is increasing evidence that the development and deployment of genAI apps have a significant carbon footprint. These applications require a tremendous amount of processing in data centers around the world. While the exact amount of carbon emitted by these data centers is difficult to pinpoint, especially in closed models such as ChatGPT and Copilot, it is clear that data centers use immense amounts of energy, water, and land. (See, for example, [RISE](#))

In terms of your learning, using genAI entails risks and trade-offs. Unfortunately, it is difficult to determine exactly what your risks and trade-offs are, as these vary significantly by user. A user with the knowledge and skills necessary to make informed decisions about what constitutes good writing in their discipline may risk

very little when using genAI. Conversely, a user learning how to write in their discipline will likely jeopardize their learning over time by using genAI.

Due to these risks and trade-offs, GU advises students to “not use generative AI [...] to complete tasks that [they] do not have the knowledge and skills to complete [themselves]” ([Guidance for students on the use of generative AI in their studies](#)).

To give a concrete example, you need to know how to write an introduction before you ask a genAI app to assist you in writing an introduction for a paper. Otherwise, you will neither learn how to write an introduction nor have the necessary skills to evaluate the quality and content of the generated introduction.

Section 2: Permitted, Problematic, and Prohibited Uses

As stated in the **Overview**, the course policy for genAI is divided into three categories: *Permitted*, *Problematic*, and *Prohibited Use*. These categories are described below.

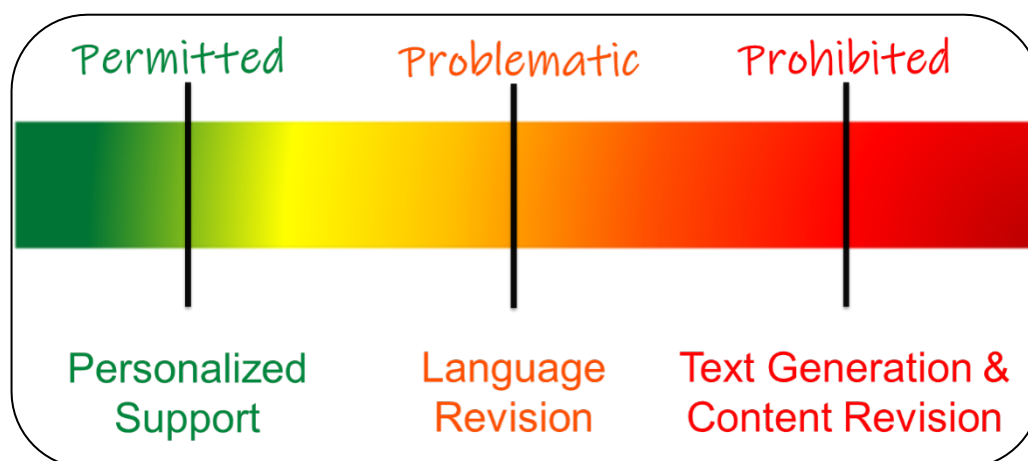

Figure 1. *Spectrum of Permitted, Problematic, and Prohibited Use*

Permitted Use: *Personalized Support*

You are allowed to use genAI for personalized support.

Rationale

Many genAI apps are designed to provide individualized support based on user inquiries. As a result, genAI functions well as a study buddy, writing coach, and even as a teacher who can repeat and explain basic information.

Example Prompts

- Explain the difference between [two challenging concepts covered in this course] to a six-year-old.
- Play the role of an expert [in the theories/concepts/ideas/debates covered in this course]. Help me understand why [...].
- Play the role of an academic writing coach. Explain the moves made in the conclusion of an academic paper.

Risks

You are permitted to have a conversation with a genAI app about topics covered in this course. However, you cannot submit that conversation as your own work. Moreover, if you do not have the knowledge and skill necessary to use genAI appropriately and transparently, *you should not use it at all*.

Problematic Use: Language Support

While you are allowed to use genAI for language support, *you are not encouraged to do so*.

Rationale

As written above, genAI is data-driven and predictive. It excels at predicting the next word in a series of words, not correcting errors in a text inputted by a user. If you want language support, please use rule-based AI applications designed to find and correct textual errors. An even better option is to sign up for an advising session at the Unit of Academic Language (ASK): [Academic language and writing | Student Portal](#)

Example Prompts

If you use genAI for language support, ensure your prompts are specific and restrictive. For example, you can prompt the app to:

- Revise the following text for grammar, spelling, and punctuation.

You may also prompt the app to provide feedback on your language. For example:

- Provide feedback on the tone and fluency of the following text.
- Make suggestions about how I can improve the text.

However, do not prompt the app to:

- Revise the following text.
- Make the text sound more academic.

Prompting an app to revise your text or make your text sound more academic will change the content and is prohibited in this course.

Risks

If you use genAI to revise your text's content, you may have difficulty disentangling your words and ideas from the words and ideas generated by the chatbot you are using. The easiest way to avoid this problem is to use rule-based AI for language support and text revision.

Prohibited Use: Text Generation & Content Revision

You are not allowed to use GenAI for text generation or content revision.

Rationale

Learning occurs during the writing process. Consequently, turning over all or part of the writing process to a chatbot may jeopardize your ability to develop your knowledge and skills by writing papers.

Example Prompts

You **MAY NOT** prompt a genAI app to generate all or part of an assignment in this course. Examples of ***prohibited prompts*** include:

- Write the reflection section of Paper 1.
- Write Paper 2.
- Generate the introduction for Paper 3.

Risks

Using genAI to generate or revise content for an assignment will make achieving the course objectives challenging. Since you are here to learn [course content], you must do the work required to learn that content yourself.

Section 3: Prohibited Use of GenAI

We view genAI as a pedagogical rather than a juridical issue. However, some uses of genAI are considered dishonest. For more information, please see: [Cheating during](#)

[examinations](#) | [Student Portal](#). If you use genAI dishonesty to do the work for you, we are legally required to report you to the Disciplinary Board.

If you decide to use genAI to support your writing and learning in this course, ask yourself the following:

- Did someone else, including a chatbot, do the work I am turning in?
- Have I used AI to generate all or part of an assignment?
- Have I used genAI to demonstrate my knowledge of the course's objectives?

If you answer yes to any of these questions, you have violated the [Rules and Regulations for First- and Second-Cycle Examinations \(gu.se\)](#). If you are unsure, all the categories and examples in the figure below constitute plagiarism and cheating with genAI:

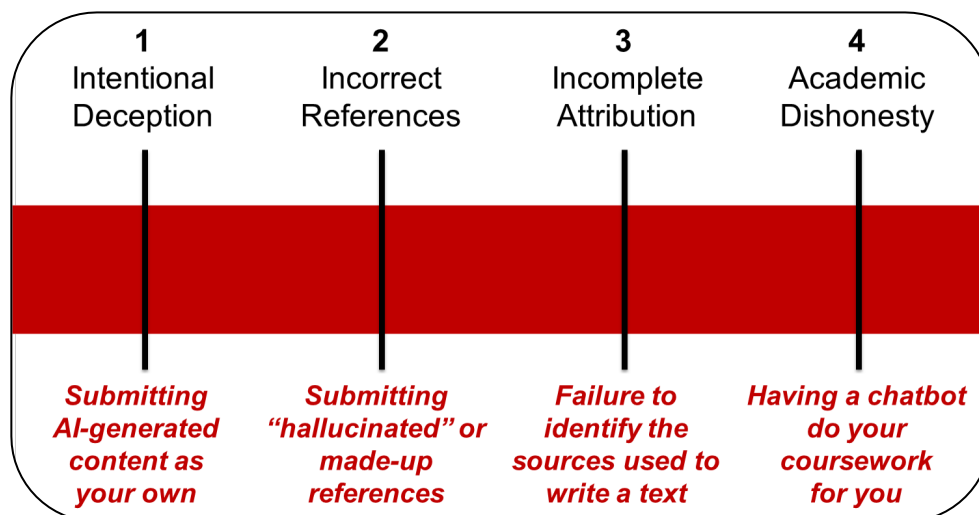

Figure 2. *Prohibited Use of GenAI*

If you have any questions, please ask a course coordinator. In the meantime, we highly recommend that you read the university's [Guidance for students on the use of generative AI in their studies](#), which is intended to help students understand what genAI is and how it may affect university studies.

Section 4: GenAI Disclosure Statement

You are required to submit a *GenAI Disclosure Statement* for Papers 1, 2, and 3. The purpose of the disclosure statement is to encourage you to consider the reasons behind your decision to either use or not use genAI while writing your papers. Future employers will likely expect you to make well-informed and reflective choices regarding the use of genAI. Thus, the required disclosure statement will help you learn how to make such decisions.

Disclosure of Non-use

You must submit a disclosure statement even if you did not use genAI to support your writing and learning.

Students who *do not* use genAI need to include the following in their *GenAI Disclosure Statement*:

- *Statement* of non-use
- *Explanation* of non-use

Here is an example disclosure statement:

GenAI Disclosure Statement (Non-use)

I did not use genAI to write this paper. I decided not to use genAI because I thought it would make it difficult to learn course content.

Disclosure of Use

If you use genAI while writing your text, you are required to disclose the following:

- *Which* apps you used
- *How* you used them
- *Why* you used them
- *How* you checked generated content for errors, bias, and other potential issues, such as altered content

Here is an example disclosure statement:

GenAI Disclosure Statement (Use)

I used ChatGPT to find and correct spelling, grammar, and punctuation errors. I decided to use ChatGPT for language revision because I wanted to make the text clearer and easier to read. After using ChatGPT, I reviewed and edited the revisions suggested by ChatGPT to ensure that the content of the text was unaffected.

Example GenAI Disclosure Statements

The following GenAI Disclosure Statements are used with the permission of the students who wrote them. To protect each student's anonymity, some information has been redacted. Redactions are indicated with brackets.

DISCLOSURE OF NON-USE

Example 1

While writing this paper, I did not use any form of GenAI. Personally, I do not believe that GenAI is helpful when writing an in-depth paper such as this one. It only leads to more confusion, inaccurate descriptions, and misunderstandings. The only thing I used apart from the sources and myself was Grammarly for spell/grammar check.

Example 2

I did not use any sort of generative AI because it scares me. I am worried that any use of such a program would instantly flag my entire paper as being plagiarised or of AI. I only use the spelling and grammar check that is included in the Microsoft Word program.

Example 3

I declare that I have not used generative AI in this essay since I cannot prove which sources they use to create the text that I am asking it to create. Additionally, I believe that I learn less if I use generative AI.

Example 4

I did not use GenAI to write this paper because I felt enough rage during the research to write this all by myself, and I did not trust GenAI to reflect my passion accurately.

Example 5

I did not use GenAI to write this paper. I decided not to use it because I didn't see any applications that would benefit me in writing this paper. However, the exercise we did in [the GenAI workshop] was helpful, and I had that in the back of my mind during the writing process.

Example 6

I have not used GenAI during the writing of this paper, because I want it to be my authentic work.

Example 7

I did not use generative AI because it seemed too much of a hassle to write the statement if I did.

DISCLOSURE OF USE

Example 8

I used ChatGPT (chat.openai.com) to provide ideas [relevant to writing the paper]. It gave me many examples [...] which I researched further. [I used one example] as inspiration for the topic of my paper.

I used ChatGPT as a brainstorming function, I am often indecisive when it comes to choosing a topic or case for assignments. This is a way that I found is helpful because it gives me more time to focus on my research on one topic, as well as writing. This is especially relevant for this paper since the case is not the main focus, and I wanted to spend the majority of my time on understanding the course concepts. I used the general topic from ChatGPT as inspiration [...]. I then conducted all research using other databases, such as Scopus and the GU online library, as well as the course literature.

Example 9

I have only used GenAI to better understand two concepts [used in this paper], I asked the GenAI to explain the concepts to me, and I did not rely on the information provided to write this paper as I have read other sources to complement my understanding and to make sure that the information that was provided to me was correct. The tool that I used was ChatGPT.